

TALOUSARVIO 2022

TALOUSSUUNNITELMA 2022-2024

23.9.2021

SISÄLLYSLUETTELO

1. Talousarvion keskeiset painopisteet ja toimintaympäristön muutos	2
2. Kaupunkistrategian ja sen tavoitteiden toteuttaminen HKL:llä	4
3. HKL:n tavoitteet talousarviovuonna 2022	5
4. Käyttötalous, rahoitus ja vaikutus kaupunkiin 2022-2024	6
5. Investointisuunnitelma 2022-2031	14
6. Henkilöstösuunnitelma 2021-2024	16

TAULUKOT

4.1. HKL:n tuloslaskelma 2020-2024	10
4.2. HKL:n rahoituslaskelma 2020-2024	11
4.3. HKL:n tunnusluvut 2020-2024	12
4.4. HKL:n vaikutus kaupungin talousarvioon 2020-2024	13
4.5. Erittely kaupungin tuesta 2022-2024	13
5.1. HKL:n investoinnit vuosina 2022-2031	14
5.2. HKL:n suurimmat investoinnit vuosina 2022-2031	15
6.1. HKL:n henkilöstösuunnitelma 2021-2024	16

23.9.2021

1. TALOUSARVION KESKEISET PAINOPISTEET JATOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS

1.1. Talousarviovuoden 2022 keskeiset painopisteet

Talousarviovuonna 2022 Helsingin kaupungin liikenneliikelaituksen (HKL) toiminnan keskiössä on edelleen turvallisuuskulttuurin kehittäminen ja kustannustehokkuuden parantaminen. Lisäksi HKL keskittyy toimintansa elinkaaren aikaisien päästöjen minimoimiseen sekä henkilöstön osaamisen kehittämiseen.

HKL haluaa osoittaa omistajilleen ja asiakkailleen, että sen tuottamat palvelut ovat kustannustehokkaita ja kilpailukykyisiä. Kustannustehokkuuden näkökulma näkyy kaikessa HKL:n päätöksenteossa ja toiminnassa. Turvallisuuskulttuuria kehitetään jatkamalla monipuolisia koulutuksia sekä työturvallisuuden osalta huomioimalla erityisesti työtapaturmariskien tunnistaminen ja ennaltaehkäisy.

HKL kantaa vastuuta koko toimitusketjun ja toiminnan elinkaaren päästöistä ja lähtee toteuttamaan erillisen kehitysohjelman mukaisia hiilineutraaliuteen tärkeitä toimenpiteitä.

Varmistaakseen asemansa alan johtavana asiantuntijana HKL ottaa käyttöön osaamisen johtamisen järjestelmän henkilöstön ainutlaatuisen osaamisen kehittämiseksi.

HKL:n tuottamassa raitio- ja metrolienteessä liikennesuoritteiden määrän ennakoidaan hieman nousevan vuodesta 2021, mutta HSL:n koronapandemian talousvaikutusten vuoksi tekemät sopeutukset jatkuvat vuonna 2022.

Vuoden 2022 aikana HKL valmistautuu taloussuunnitelmakauden aikana käynnistyvien Länsimetron toisen vaiheen sekä Raide-Jokerin liikennöintiin ja infran ylläpitoon.

Investoinneissa Raide-Jokerin rakentaminen on keskeisin hanke vuonna 2022. Myös Kruunusiltojen ja Kalasatamasta Pasilaan –hankkeen rakentaminen ovat käynnissä vuonna 2022.

1.2. Keskeisimmät toimintaympäristön muutokset

HKL mahdollistaa Helsingin seudun väestökasvun hallitun etenemisen ja kaupunkirakenteen tiivistämisen toteuttamalla lukuisia yhteiskunnalle tärkeitä joukkoliikenteen infrastruktuurihankkeita sekä kehittämällä ja tuottamalla kestäviä liikkumispalveluita.

Väestönkasvu ja tiivistyvä kaupunkirakenne ennustavat joukkoliikenteen matkustajamäärien kasvua pitkällä tähtäimellä. HKL vastaa näihin tarpeisiin useilla eri hankkeilla, kuten Raide-Jokeri, Kruunusillat, Kalasatamasta Pasilaan -hanke ja metron kapasiteettiin liittyvät hankkeet. Nämä lisäävät HKL:n kalusto-, kuljetaja- ja kunnossapidon kapasiteetin tarvetta.

23.9.2021

Väestön ikääntyminen sekä monimuotoisuuden lisääntyminen kasvattavat vaatimuksia joukkoliikennepalvelujen esteettömyydelle ja korostavat turvallisuuskysymyksiä entistä enemmän. HKL:n osalta tämä tarkoittaa panostusta asema- ja pysäkkiympäristöjen sekä kaluston turvallisuuteen ja esteettömyyteen.

Sekä kansalliset että kaupungin tiukentuvat ympäristötavoitteet asettavat uusia vaatimuksia erityisesti kestävään rakentamiseen, uusiutuvan energian hankintaan ja energia- ja materiaalitehokkuuteen. HKL vastaa näihin vaatimuksiin käynnistämällä oman Hiilineutraali HKL –toimintaohjelman toimenpiteet, joilla tulee olemaan korottava vaikutus erityisesti infrahankkeiden kustannuksiin.

Koronapandemia voi pidemmällä aikavälillä vaikuttaa myös ihmisten liikkumistarpeeseen ja sitä kautta suunniteltujen investointien ajoitukseen sekä taloudellisiin mahdollisuuksiin investointihankkeiden toteuttamiseksi. Samanaikaisesti on varmistettava toiminnan kustannustehokkuus ja valmius toiminnan laajentamiselle.

1.3. Arvio kysynnän ja tarjonnan muutoksista

Vuonna 2022 HKL:n suoritemäärän arvioidaan kokonaisuutena hieman nousevan vuodesta 2021. Raitioliikenteessä ajettavat linjakilometrit nousevat noin 5 %, mutta metrolikenteessä linjakilometrit laskevat noin 2 %.

Raitioliikenteessä jatketaan edelleen sopeutustoimia koronakriisin taloudellisten vaikutusten takia. Vuonna 2022 raitioliikenteessä varaudutaan Ilmalan liikenteen käynnistämiseen, jolloin linja 9 reitti pitenee Pasilan asemalta Ilmalantorille. Samalla linjaa 9 jatketaan Länsiterminaali T2:lta uudelle kääntöpaikalle Bunkkerin edustalle. Lisäksi vuonna 2022 linjaa 7 jatketaan Pasilan asemalta Meilahden sairaalalle, samalla linjan 2 päätepysäkki siirtyy Pasilan asemalta Messukeskukseen.

Metrolikenteessä jatketaan myös sopeutustoimia vuonna 2022. Metrolikenteessä harvennetaan ruuhka-ajojen vuoroväliä myös siksi, että varmistetaan riittävä junakaluston määrä länsimetron Matinkylä-Kivenlahti -vaiheen koeajoihin.

Vuosina 2023-2024 suoritetaso nousee merkittävästi raitio- ja metrolikenteessä liikenteen laajentuessa länsimetron Matinkylä-Kivenlahti -vaiheen, Raide-Jokerin ja Kalasatamasta Pasilaan -ratikan liikenteen käynnistyessä. Raitioliikenteessä ajettavat linjakilometrit nousevat noin 50 % ja metrolikenteessä 14 % vuodesta 2022 vuoteen 2024.

23.9.2021

2. KAUPUNKISTRATEGIAN JA SEN TAVOITTEIDEN TOTEUTTAMINEN HKL:llä

2.1. Kaupunkistrategian tavoitteiden toteuttaminen HKL:llä

HKL mahdollistaa Helsingin seudun väestökasvun hallitun etenemisen toteuttamalla onnistuneesti lukuisia yhteiskunnalle tärkeitä joukkoliikenteen infrastruktuurihankkeita sekä kehittämällä ja tuottamalla kestäviä liikkumispalveluita. HKL toteuttaa useita raitioverkon kehittämishankkeita sekä kantakaupungissa että seudullisesti, kuten Raide-Jokeri ja Kruunusillat-hankkeet. Lisäksi valmistelut Länsimetron Matinkylä-Kivenlahti -vaiheen vastaanottoon ja kunnossapitoon ja liikennöintiin sekä metron kapasiteetin kasvattamista erillisellä kehityshankkeella. Tämän lisäksi HKL kehittää Helsingin liityntäpysäköintiverkostoa entistä käyttäjälähtöisemmäksi.

HKL varmistaa laajenevan toiminnan laadun hyödyntämällä tehokkaasti erilaisia digitaalisia ratkaisuja. Kunnossapidon uuden toiminnanohjausjärjestelmän vaiheittainen käyttöönotto on merkittävä askel kohti tehokkaampaa omaisuuden elinkaaren hallintaa. Tiedolla johtamisen valmiuksia parannetaan analytiikkaympäristön ja tietovaraston laajentamisella ja kehittämisellä. Turvallisuuden hallintaa parannetaan valmistuneen metron tilannekuvajärjestelmän jatkokehityksellä ja turvallisuusosaamiseen panostetaan hyödyntämällä virtuaalitodellisuutta koulutuksissa sekä ajosimulaattoria kuljettajakoulutuksessa. Sisäisen viestinnän ja työtyytyväisyyden parantamiseksi HKL:n kuljettajille on kehitetty ja käyttöön otettu mobiilisovellus, jonka laajentamisesta koko henkilöstölle päätetään käyttökokemusten perusteella.

HKL perustehtävä kestävä liikenteen, erityisesti raidejoukkoliikenteen, tuottajana ja operaattorina toteuttaa suoraan kaupungin ilmasto- ja muita ympäristötavoitteita. Käytämme liikenteen sähkön lähteenä vain uusiutuvaa energiaa. Hyödynnämme toteuttamiemme uudisrakennushankkeiden vastuullisuuden kehittämisessä vastuullisuussertifiointeja. Valmistuva Hiilineutraali HKL – toimintaohjelma tulee systematisoimaan ja varmistamaan erityisesti rakentamisen ilmastotoimenpiteiden toteutuksen.

HKL edistää pyöräilyä kaupungissa mm. vastaamalla kaupunkipyöräpalvelun sujuvuudesta ja edelleen kehittämisestä. Kehitämme pyöräilyn palvelutasoa myös lisäämällä laadukkaita pyörien liityntäpysäköintipaikkoja. Autojen liityntäpysäköinnin palvelutasoa kehitetään yhteistyössä HSL:n kanssa tarjoamalla esim. reaaliaikaista liityntäpysäköinnin saatavuustietoa.

HKL:llä on liikelaitoksena taloudellisena tavoitteena vähintään nollatulot. HKL tavoittelee tuottavuuden jatkuvaa parantamista kaikissa toiminnoissaan. Toiminnan laajentuminen esimerkiksi Raide-Jokerin osalta raitioliikenteessä ja Länsimetron toisen vaiheen käyttöönotto metroluonteisessa antavat mahdollisuuden tuottavuuden parantamiseen HKL:n operatiivisessa toiminnassa. Myös toiminnan jatkuva parantaminen ja uuden teknologian sekä tietojärjestelmien käyttöönotto luovat edellytyksiä tuottavuuden parantamiseen. Investoinnit suunnitel-

23.9.2021

laan huolellisesti ja toteutetaan suunnitelmien mukaisesti hyödyntäen harkinnan mukaan kulloinkin tarkoituksenmukaista hankintamuotoa, esimerkiksi allianssimallia.

2.2. Sitovien tavoitteiden kytkeytyminen kaupunkistrategiaan

Strategian teema	Sitova tavoite	Mittari
Kaupunkitilan ja –rakenteen kehitys	Minimoimme ajamattomien lähtöjen määrän ylläpitääksemme korkeaa joukkoliikenteen luotettavuutta.	Ajettujen lähtöjen osuus tilatuista lähdoistä. Tavoitetasot: Raitioliikenne 99,85 % Metroliikenne 99,85 %
	Vastaamme asiakkaiden keskeisiin tarpeisiin ylläpitääksemme laadukasta asiakaskokemusta.	Asiakkaiden antama liikennöitsijäarvosana HSL:n tuottamassa kyselytutkimuksessa. Tavoitetasot: Raitioliikenne 4,04 (2020: 4,04) Metroliikenne 4,15 (2020: 4,15)
Talous ja työmarkkinat	HKL:n talous pysyy tasapainossa	Tilikauden tulos Tavoitetasot: tilikauden tulos vähintään nolla.

2.3. Henkilöstösuunnitelma

HKL:n henkilömäärä on keskimäärin 1 294 henkilöä vuonna 2022. Vuodesta 2021 keskimääräinen henkilöstömäärä nousee 30 henkilöllä. Henkilömäärää nostaa valmistautuminen liikenteen laajentumisiin.

Vuonna 2023 henkilömäärä nousee 85 henkilöllä edellisestä vuodesta ja vuonna 2024 henkilömäärä nousee 58 henkilöllä vuodesta 2023. HKL varautuu aloittamaan Länsimetron laajennuksen ja Raide-Jokerin liikennöinnin vuoden 2023 aikana sekä Kalasataman liikennöinnin vuonna 2024.

Vuodesta 2021 henkilömäärä nousee yhteensä 173 henkilöllä vuoteen 2024 mennessä, noususta kuljettajien osuus on 120 henkilöä.

3. HKL:n TAVOITTEET TALOUSARVIOVUONNA 2022

3.1. HKL:n sitovat tavoitteet Helsingin kaupungin talousarviossa 2022

HKL:n sitovat tavoitteet 2022:

- Tilikauden tulos on vähintään nolla
- Liikennöinnin luotettavuus raitio- ja metroliikenteessä:

23.9.2021

- Raitioliikenne 99,85 %
 - Metroliikenne 99,85 %
-
- Asiakastyytyväisyys (liikennöitsijäarvosana) pysyy vähintään vuoden 2020 tasolla:
 - Raitioliikenne 4,04 (toteuma 2020: 4,04)
 - Metroliikenne 4,15 (toteuma 2020: 4,15)

4. KÄYTTÖTALOUS, RAHOITUS JA VAIKUTUS KAUPUNKIIN 2022-2024

4.1. Käyttötalous 2022

Talousarviovuonna 2022 HKL:n tulostavoite on 0. Samalla tulostavoite on kaupungin talousarviossa sitova tavoite.

HKL:n liikevaihto on 243,9 (2021: 224,0) milj. euroa vuonna 2022. Liikevaihto muodostuu seuraavista eristä:

- HSL:ltä laskutettavista liikennöintikorvauksista raitioliikenteestä 57,9 (2021: 54,8) milj. euroa, metroliikenteestä 47,0 (2021: 43,3) milj. euroa ja Suomenlinnan lauttaliikenteessä 4,5 (2021: 3,9) milj. euroa eli yhteensä 109,5 (2021: 102,0) milj. euroa. Raitioliikenteessä korvaustasoa nostaa liikenteen lisäykset linjoilla 7 ja 9. Metroliikenteessä liikennöintikorvauksen pääomakorvaus nousee, kun peruskorjattuja M100-metrovaunuja siirretään matkustajaliikenteeseen.
- HSL:ltä laskutettavasta infrakorvauksesta 83,2 (2021: 80,7) milj. euroa. Infrakorvaus sisältää metro-, raitio-, juna-, bussi- ja lauttaliikenteenliikenteen infraomaisuuden pääomakuluja sekä ylläpito- ja hallintokuluja.
- Helsingin kaupungilta saatavasta tuesta 29,2 (2021: 25,8) milj. euroa. Tuesta korvataan sellaiset infran kaltaiset menoerät, joita HKL ei voi laskuttaa HSL:ltä HSL:n infrakorvaussopimuksen mukaan. Infrainvestointien lainojen korkojen ja poistojen nousu sekä Länsimetron vastikkeiden nousu lisäävät kaupungin tuen tarvetta vuonna 2022.
- Muista myyntituotoista 22,0 (2021: 15,5) milj. euroa, joka sisältää pääosin HKL:n laskutusta länsimetron ylläpidosta Länsimetro Oy:ltä. Länsimetron Matinkylä-Kivenlahti vaiheen kunnossapidon haltuunotto HKL:lle keväällä 2022 lisää kunnossapitolaskutusta.

23.9.2021

Valmistusta omaan käyttöön on 8,1 (2021: 6,6) milj. euroa, joka sisältää ratojen rakentamiseen ja kunnossapitoon liittyviä töitä, vanhojen raitiovaunujen peruskorjauksia sekä HKL:n hankepalveluiden, Raide-Jokeri-hankkeen, Kruunusilta-hankkeen, isojen varikkohankkeiden ja metron liikenteenohjausjärjestelmähankkeen menot.

Liiketoiminnan muut tuotot, 18,3 (2021: 17,8) milj. euroa, koostuvat pääosin vuokra- ja mainostuloista. Mainostulojen arvioidaan hieman nousevan vuoden 2021 tasosta.

Aineita ja tarvikkeita on budjetoitu 18,7 (2021: 18,2) milj. euroa. Suurin erä on sähkömaksut 9,4 milj. euroa.

Ulkopuolisten palvelujen ostoihin on budjetoitu 51,5 (2021: 43,6) milj. euroa. Menotaso nostaa erityisesti Länsimetron toisen vaiheen huolto- ja kunnossapitomenot, jotka alkavat kiertämään HKL:n kautta keväällä 2022.

Palkkojen ja palkkioiden arvioidaan olevan 58,1 (2021: 55,0) milj. euroa. Henkilösivukulut ovat yhteensä 15,8 (2021: 15,0) milj. euroa. HKL:n keskimääräinen henkilömäärä on 1 294 henkilöä vuonna 2022 eli 30 henkilöä vuotta 2021 enemmän. Henkilömäärää nostaa muun muassa valmistautuminen länsimetron Matinkylä-Kivenlahti vaiheen käyttöönottoon valmistautuminen. Henkilöstökuiluissa on varauduttu myös työehtosopimusten mukaisiin yleisiin palkankorotuksiin.

Talousarviovuonna poistot ovat 55,6 (2021: 51,5) milj. euroa. Poistotasoa nostaa erityisesti peruskorjattujen M100-metrovaunujen valmistuminen.

Liiketoiminnan muut kulut ovat 31,3 (2021: 28,4) milj. euroa. Liiketoiminnan muissa kuluissa suurin erä on vuokrat ja vastikkeet. HKL:n Länsimetro Oy:lle maksamat hoito- ja rahoitusvastikkeet nostavat vastikemenoja 2,0 milj. eurolla vuodesta 2021.

Lainojen korkokulut ovat 9,4 (2021: 6,0) milj. euroa vuonna 2022. HKL:n kaupungille maksama tuottotavoite pääomalle A on 9 % eli 8,4 milj. euroa vuodessa. Lisäksi HKL palauttaa Helsingin kaupungille HSL:ltä laskutetut infraomaisuuden korkotuotot 18,5 milj. euroa; vastaavat korkotuotot ovat tulona HSL:ltä HKL:n liikevaihdossa.

HKL:n tulos ennen varauksia on 3,0 (2021: 2,8) milj. euroa.

Investointivarausten lisäyksiä on budjetoitu 5,9 milj. euroa ja poistoerojen vähennyksiä 2,8 milj. euroa.

4.2. Käyttötalous 2023-2024

Taloussuunnitelmavuodet 2023-2024 on suunniteltu vuoden 2022 rahanarvoon.

23.9.2021

Vuonna 2023 liikevaihtoa nostaa länsimetron Matinkylä-Kivenlahti vaiheen käynnistyminen sekä valmistautuminen Raide-Jokerin käynnistymiseen. HKL:n liikevaihto nousee 30,9 milj. eurolla eli 12,7 %:lla vuodesta 2022. Vastaavasti HKL:n menotaso nousee, pääomakulujen osalta poisto- ja korkokustannukset nousevat yhteensä 18,0 milj. eurolla. Henkilöstökuluissa nousua on 4,6 milj. euroa, aine- ja palveluostoissa 4,6 milj. euroa ja vastikemenoissa 4,2 milj. euroa; vastikemenoja nostaa Sammalvuoren metrovarikon vastikkeet, joita HKL maksaa Länsimetro Oy:lle.

Vuonna 2024 Raide-Jokerin ja Kalasatamasta Pasilaan raitiolinjan matkustajaliikenne on käynnissä. Lisäksi vuonna 2024 Ruskeasuon raitiovaunuvarikko otetaan käyttöön. HKL:n liikevaihto nousee 38,6 milj. eurolla eli 14,1 %:lla vuodesta 2023. Menoissa pääomakulut kasvavat 25,0 milj. eurolla. Lisäksi Ruskeasuon raitiovarikon valmistuminen nostaa HKL:n maksamia vastikemenoja 7,5 milj. eurolla.

Vuosien 2023 ja 2024 menojen noususta liikennöintimenojen osuus tullaan kattamaan HSL:n liikennöintikorvaustuloilla.

Infrakulujen noususta ylläpitokulujen osuus kokonaisuudessaan sekä pääomakuluista puolet tullaan kattamaan HSL:n infrakorvauksella. Toinen puoli infran pääomakuluista katetaan kaupungin suoralla tuella. Länsimetron Matinkylä-Kivenlahti vaiheen menot laskutetaan Länsimetro Oy:ltä.

4.3. Rahoitus 2022-2024

HKL nostaa uutta lainaa 740,5 milj. euroa vuosina 2022-2024. Nostettava laina on kaupungin ulkopuolista lainaa.

Omavaraisuusaste on 31,2 % vuonna 2022, 27,8 % vuonna 2023 ja 26,5 % vuonna 2024.

4.4. Vaikutus kaupungin talouteen 2022-2024

HKL:n vaikutus kaupungin talousarvioon tulee kolmen erän kautta: peruspääoman tuotto, HSL:n infrakoron palautus ja kaupungin suora tuki HKL:lle. HKL:n nettovaikutus kaupungin talouteen on -2,2 milj. euroa vuonna 2022, -5,6 milj. euroa vuonna 2023 ja -4,2 milj. euroa vuonna 2024. HKL:n vaikutus kaupungin talouteen on esitetty taulukossa 4.4.

HKL maksaa peruspääoman tuottoa kaupungille siitä omaisuudesta, joka siirrettiin HKL:lle 1.1.1995, kun HKL:stä tuli liikelaitos. Peruspääoman tuotto prosentti on 9. HKL maksaa peruspääoman tuottoa 8,4 milj. euroa vuosittain 2022-2024.

HSL:n infrasopimuksen mukaisesti HKL laskuttaa infraomaisuudesta laskennallista korkoa HSL:ltä. Saman koron HKL palauttaa suoraan kaupungille. HSL:n infrakorko, jonka HKL palauttaa kaupungille, on 18,5 milj. euroa vuonna 2022, 20,9 milj. euroa vuonna 2023 ja 27,4 milj. euroa vuonna 2024.

23.9.2021

HKL tarvitsee kaupungin suoraa tukea, koska HKL:llä on inframenot, joita HKL ei voi laskuttaa HSL:ltä tai muilta tahoilta. HSL:n ja kaupunkien välisessä infrasopimuksessa on määritelty, että infran pääomakuluista kaupungit voivat laskuttaa puolet HSL:ltä. Toinen puolisko infran pääomakuluista jää suoraan kaupunkien maksettavaksi; Helsingin osalta HKL laskuttaa infraomaisuuden poistoista 50 % kaupungilta ja infraomaisuuden hankintaan kohdistetut todelliset korkokulut 100 %:sti, koska HKL palauttaa HSL:ltä laskutettavan laskennallisen infrakoron täysimääräisesti kaupungille. Lisäksi HSL:n infrasopimuksessa on rajattu pois tiettyjä infratoimintoja kuten liityntäpysäköinti ja polkupyöräinfra. Kaupungin tukeen sisältyy myös Suomenlinnan tavaraliikennekorvaus, johon HKL ei saa erillistä korvausta muualta.

Kaupunki maksaa HKL:lle suoraa tukea 29,2 milj. euroa vuonna 2022, 35,0 milj. euroa vuonna 2023 ja 40,1 milj. euroa vuonna 2024. Taulukossa 4.5. on eritelty kaupungin suora tuki HKL:lle vuosina 2022-2024.

23.9.2021

	Tilinpäätös	Ennuste	Talousarvio	Taloussuunn	Taloussuunn
TULOSLASKELMA 1000 €	2020	2021	2022	2023	2024
LIKEVAIHTO					
Tuki kaupungilta	22 151	25 795	29 173	34 981	40 057
Liikennöintikorvaukset	100 636	102 014	109 471	130 003	151 982
Infrakorvaukset	76 976	80 669	83 224	85 733	97 635
Muut myyntitulot	13 172	15 502	22 045	24 113	23 798
	212 935	223 979	243 913	274 831	313 472
Valmistus omaan käyttöön	5 311	6 569	8 088	8 354	8 354
Liiketoiminnan muut tuotot	18 044	17 776	18 291	18 791	18 791
	23 355	24 345	26 379	27 145	27 145
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:					
Ostot tilikauden aikana	-17 682	-18 171	-18 733	-20 705	-22 165
Ulkopuoliset palvelut					
SLL-korvaus	-3 655	-4 124	-4 665	-4 210	-4 290
Muiden palvelujen ostot	-37 105	-39 475	-46 811	-49 925	-51 212
	-58 443	-61 770	-70 209	-74 839	-77 666
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-53 026	-54 992	-58 058	-61 632	-63 946
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-12 462	-12 802	-13 446	-14 285	-14 830
Muut henkilösivukulut	-2 057	-2 206	-2 305	-2 449	-2 543
	-67 545	-70 001	-73 809	-78 366	-81 319
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-48 735	-51 478	-55 588	-67 186	-82 733
	-48 735	-51 478	-55 588	-67 186	-82 733
Liiketoiminnan muut kulut					
Vuokrakulut	-24 306	-27 566	-30 222	-34 449	-41 991
Muut kulut	-810	-831	-1 091	-1 091	-1 091
	-25 117	-28 397	-31 312	-35 540	-43 082
LIIEKEYLIJÄÄMÄ	36 451	36 678	39 373	46 045	55 816
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	1	0	0	0	0
Korkokulut					
Kaupungin lainasta	-2 417	-2 257	-2 452	-2 452	-2 452
Muista lainoista	-3 297	-3 733	-6 909	-10 886	-13 930
Korvaus peruspääomalle	-8 442	-8 442	-8 442	-8 442	-8 442
Infrakorko	-18 701	-19 447	-18 545	-20 939	-27 378
Muut rahoituskulut	-14	-7	0	0	0
	-32 871	-33 886	-36 348	-42 719	-52 202
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	3 580	2 792	3 025	3 325	3 614
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	3 580	2 792	3 025	3 325	3 614
Varausten ja rahastojen muutos					
Poistoeron muutos	-2 982	2 778	2 829	2 829	2 829
Vapaaehtoisten varausten muutos	2 192	-6 209	-5 854	-6 154	-6 443
	-790	-3 431	-3 025	-3 325	-3 614
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 790	-639	0	0	0

4.1. HKL:n tuloslaskelma vuosina 2020-2024.

23.9.2021

RAHOITUSLASKELMA 1000 €	Tilinpäätös 2020	Ennuste 2021	Talousarvio 2022	Taloussuunnitelma 2023	Taloussuunnitelma 2024
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Tulorahoitus					
Liikeliiketoiminta (-alijäämä)	36 451	36 678	39 373	46 045	55 816
Poistot ja arvonalennukset	48 735	51 478	55 588	67 186	82 733
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korvaus peruspääomalle	-8 442	-8 442	-8 442	-8 442	-8 442
Infrakorko	-18 701	-19 447	-18 545	-20 939	-27 378
Korkokulut kaupungin lainasta	-2 417	-2 257	-2 452	-2 452	-2 452
Muut	-3 310	-3 740	-6 909	-10 886	-13 930
Muut tulorahoituksen korjaukset	-195	0	0	0	0
	52 120	54 270	58 614	70 511	86 347
Investoinnit					
Investoinnit	-145 866	-242 790	-287 288	-268 874	-182 937
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9 599	22 824	21 811		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 492	0	0	0	0
	-132 775	-219 966	-265 476	-268 874	-182 937
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA	-80 655	-165 696	-206 863	-198 363	-96 590
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikainen					
Kaupungilta saatujen lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Muilta saatujen lainojen lisäys	60 000	191 600	354 126	235 238	151 170
Kaupungilta saatujen lainojen vähennys	-9 210	-14 210	-14 210	-14 210	-14 210
Konsemin muilta yrityksiltä saatujen lainojen vähennys		0	0	0	0
Muilta saatujen lainojen vähennys	-13 085	-13 085	-13 085	-22 665	-40 371
	37 705	164 305	326 831	198 363	96 589
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 752	0	0	0	0
Yhdistysohjelmien muutos, lisäys (-), vähennys(+)	0	0	0	0	0
Yhdistysohjelmien muutos, lis (+), väh (-)	44 263	-24 208	-119 968	0	0
Saamisten muutos, lisäys (-), vähennys(+)	4 031	25 598	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-1 332	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos, lis (+), väh (-)	2 434	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-4 694	0	0	0	0
	42 950	1 390	-119 969	0	1
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA	80 655	165 696	206 863	198 363	96 590
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12.	0	0	0	0	0
Rahavarat 1.1.	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0

4.2. HKL:n rahoituslaskelma vuosina 2020-2024.

23.9.2021

TUNNUSLUVUT	Tilinpäätös	Ennuste	Talousarvio	Taloussuunnitelma	
	2020	2021	2022	2023	2024
Toiminnan laajuus					
Liikevaihto, milj. €	212,9	224,0	243,9	274,8	313,5
Liikevaihdon muutos, %	2,8	5,2	8,9	12,7	14,1
Tulos ja kannattavuus					
Liikevoitto, milj. €	36,5	36,7	39,4	46,0	55,8
Liikevoitto, %	17,1	16,4	16,1	16,8	17,8
Rahoitustulos, %	24,6	24,2	24,0	25,7	27,5
Kokonaispääoman tuotto, %	3,2	2,9	2,8	2,8	3,1
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,0	3,6	3,1	3,0	3,3
Rahoitus					
Omavaraisuusaste, %	40,1	36,0	31,2	27,8	26,5
Quick ratio	0,3	0,2	0,4	0,4	0,4
Current ratio	0,3	0,2	0,5	0,5	0,5
Muut tunnusluvut					
Henkilöstö	1 283	1 264	1 294	1 379	1 437
Liikevaihto/henkilö (1000 €)	166	177	189	199	218
*) Tuottavuus (2020=100)	100	94	93	98	104
Paikkakilometrit, milj	4 181,6	4 051,0	4 102,3	4 719,1	5039,8
***) Paikkakilometrikustannus (€)	0,057	0,061	0,065	0,063	0,067

*) Tuottavuus raitio- ja metroliikenteen painotettua paikkakilometri-indeksiä kohti

**) vuosien 2020 ja 2021 kustannukset oikaistu vuoden 2022 rahanarvoon hintatason muutoksella

4.3. HKL:n tunnusluvut vuosina 2020-2024.

23.9.2021

LIIKENNELAITOKSEN TALOUSARVION VAIKUTUS KAUPUNGIN TALOUSARVIOON

1000 €

	2020	2021	2022	2023	2024
Peruspääoman tuotto	8 442	8 442	8 442	8 442	8 442
Infran korkotulo	18 701	19 447	18 545	20 939	27 378
Tuki kaupungilta	-22 151	-25 795	-29 173	-34 981	-40 057
Netto	4 992	2 094	-2 187	-5 600	-4 236
Pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisen vieraan pääoman vähennys	9 210	14 210	14 210	14 210	14 210
Pitkäaikaisen vieraan pääoman korko	2 417	2 257	2 452	2 452	2 452

4.4. HKL:n vaikutus kaupungin talousarvioon vuosina 2020-2024.

ERITTELY KAUPUNGIN TUESTA 2022-2022

1000 €

	TA22	TS23	TS24
Kaupungin suora tuki:			
- Poistotuki, 50 % infrainvestointien poistoista	8 255	11 136	15 210
- Poistotuki, lisäosuus 2015 alkaen	0	1 200	1 200
- Poistotuki Suomenlinnan poistot, vanha omaisuus	24	24	24
- Poistotuki juna-asemien poistot, vanha omaisuus	128	128	128
- Korkotuki, infran todelliset korot	4 900	7 260	8 860
- Länsimetro, kaupungin osuus vastikkeista	12 001	11 321	10 672
- Liityntäpysäköinti-infra	1 053	1 053	1 053
- Kaupunkipyörä	2 324	2 324	2 324
- Pyöräinfra	402	450	500
- Suomenlinnan tavaraliikennekorvaus	85	85	85
Yhteensä	29 173	34 981	40 057

4.5. Erittely kaupunkiin tuesta 2022-2024.

23.9.2021

5. INVESTOINTISUUNNITELMA 2022-2031

5.1. Investointisuunnitelma 2022-2031

Liikennelaitoksen investointisuunnitelma kattaa vuodet 2022–2031. Investointien yhteissumma on 1 800 milj. euroa. Raide-Jokerin rakentamiseen arvioidaan saatavan valtionosuutta noin 22 milj. euroa vuonna 2022. Siten vuosien 2022–2031 nettoinvestointien yhteissumma on 1 778 milj. euroa. HKL:n investointisuunnitelmassa ei ole mukana yhtiömuotoisena toteutettavaa Ruskeasuon raitiovarikon investointia. Myös Koskelan varikon uudistamisinvestointi on alustavasti suunniteltu tehtäväksi yhtiömuotoisena eikä sitä ole sisällytetty HKL:n investointisuunnitelmaan.

M€	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	yht.
Bruttoinvestoinnit	287	269	183	186	170	161	128	132	148	135	1 800
Raide-Jokerin valtionavustus	-22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-22
Nettoinvestoinnit	265	269	183	186	170	161	128	132	148	135	1 778

5.1. HKL:n investoinnit vuosina 2022-2031.

5.2. Suurimmat investointikohteet 2022-2031

Vuosien 2022–2031 suurin yksittäinen investointihanke on Kruunusillat-hanke, johon on varattu suunnitelmakaudelle 279 milj. euroa, johon sisältyvät uudet raitiovaunut 87 milj. euroa sekä silta- ja ratainvestoinnit 192 milj. euroa.

Länsi-Helsingin raitiotiehen on varattu suunnitelmakaudelle 218 milj. euroa pääosin vuosille 2024–2028. Liikennöintiä varten hankittavaan uuteen raitiovaunukalustoon on varattu 58 milj. euroa ja ratainvestointeihin 160 milj. euroa.

Uusien metrovaunujen (M400) hankintaan on budjetoitu 211 milj. euroa vuosille 2027-2031. Vanhojen pääosin korkealattiaisten raitiovaunujen korvausinvestointiin on varattu 137 milj. euroa pääosin vuosille 2027-2031.

Raide-Jokeri-hankkeeseen on varattu suunnitelmakaudelle 135 milj. euroa. Liikennöintiä varten hankittavaan uuteen raitiovaunukalustoon on budjetoitu 70 milj. euroa sekä rata- ja varikkoinvestointeihin yhteensä 65 milj. euroa; rata- ja varikkovaraus sisältää vain Helsingin kaupungin osuuden.

Muita suuria hankkeita suunnitelmakaudella ovat metron liikenteenohjausjärjestelmän uudistamisinvestointi 106 milj. euroa ja Kalasatamasta Pasilaan - raitiotiehanke 79 milj. euroa. Suunnitelmakaudella on varauduttu myös Rautatientorin metroaseman (43 milj. euroa) ja Herttoniemen metroaseman (36 milj. euroa) peruskorjaukseen.

23.9.2021

Viikki-Malmin -raiotiehankeeseen on varattu 10 milj. euroa vuosille 2030–2031.

M€	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	yht.
Kruunusilta (sis. infra+kalusto)	42	57	47	71	58	2	0	0	0	0	279
Länsi-Helsingin raitiotie (sis. infra ja kalusto)	0	10	8	21	33	33	33	33	22	23	218
M400 metrokalustohankinta, 35 junaa, kalustotoimitus 2030-2032	0	0	0	0	0	28	0	38	74	71	211
Raide-Jokeri (sis. infra+kalusto+varikko)	91	37	6	4	2	0	0	0	0	0	140
MLNRV korvaava raitiovaunukalusto, 50 vaunua, kalustotoimitus 2028-32	0	15	0	8	0	12	26	26	27	23	137
Metron liikenteenohjausjärjestelmän uudistaminen	2	3	15	20	20	20	20	5	0	0	106
Kalasadama (infra, sis. Pasilan raiteet)	38	28	11	0	0	0	0	0	0	0	77
Rautatien metroaseman peruskorjaus	0	0	1	1	12	10	10	10	0	0	43
Herttoniemen metroaseman peruskorjaus	1	6	13	15	2	0	0	0	0	0	36

5.2. HKL:n suurimmat investointikohteet vuosina 2022-2031.

5.3. Suurimmat investointikohteet 2022

Vuoden 2022 suurin yksittäinen investointihanke on Raide-Jokerin infran rakentaminen 50 milj. euroa. Muita suuria investointikohteita ovat Kruunusillat-hanke 41 milj. euroa, Kalasadamasta Pasilaan –raiotie 33 milj. euroa, Raide-Jokerin vaunukalusto 26 milj. euroa ja M300-metrojunien hankinta 22 milj. euroa.

23.9.2021

6. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2021-2024

HKL:N HENKILÖSTÖ 2021-2024

		Ennuste		TA		TS		TS	
		2021	2021	2022	2022	2023	2023	2024	2024
		MÄÄRÄ	HTV	MÄÄRÄ	HTV	MÄÄRÄ	HTV	MÄÄRÄ	HTV
TATO	toimihenkilöt	39	38	40	40	39	38	39	38
HELI	toimihenkilöt	40	40	38	38	38	38	37	37
	tuntipalkkaiset	1	1	1	1	1	1	1	1
	Yhteensä	41	41	39	39	39	39	38	38
SKAR	toimihenkilöt	29	28	32	32	35	35	35	35
	Yhteensä	29	28	32	32	35	35	35	35
OMHA	toimihenkilöt	56	56	58	58	60	60	60	60
	Yhteensä	56	56	58	58	60	60	60	60
KUPI	toimihenkilöt	60	60	63	63	65	65	65	65
	tuntipalkkaiset	284	282	304	301	313	311	317	315
	Yhteensä	344	342	367	364	378	375	382	380
LIIK	toimihenkilöt	111	111	118	118	119	119	120	120
	kuljettajat	635	609	633	607	702	676	755	729
	tuntipalkkaiset	7	7	7	7	7	7	7	7
	Yhteensä	754	727	758	732	828	802	882	856
KON		1	1	1	1	1	1	1	1
	Yhteensä	1 264	1 234	1 294	1 264	1 379	1 350	1 437	1 408

6.1. HKL:n henkilöstö vuosina 2021-2024.